

Mededelingen inzake het Boswezen, de Houtvoorziening en de Jacht

REORGANISATIE BOSGRONDONDERZOEK

Het is gebleken, dat voor een doelmatige toepassing van de resultaten van het bosgrondonderzoek in de praktijk kennis van de plaatselijke omstandigheden onmisbaar is. De meestal onvolledige omschrijving van de groeiplaats op het inzendformulier en de toename van het aantal ingezonden monsters maken een blijvende interpretatie door het Bosbouwproefstation onmogelijk.

Bovendien is en blijft het grondonderzoek een waardevol hulpmiddel bij het opstellen van een volledig bosbouwkundig advies. Dit betekent, dat de resultaten ervan zoveel mogelijk ter beschikking moeten staan van de bosbouwkundig adviseur.

Met ingang van 1 juli 1957 draagt het Bosbouwproefstation de interpretatie van het grondonderzoek definitief over aan de houtvesters en bosbouwconsulenten van het Staatsbosbeheer en de houtvesters van de Nederlandse Heidemaatschappij. Daarna treedt het Bosbouwproefstation alleen op als specialist-adviseur, wanneer dit geschiedt op verzoek of met medeweten van de eerder genoemde bosbouwconsulenten of houtvesters, een en ander zonder berekening van kosten.

Wenst de inzender buiten de bosbouwdeskundige om rechtstreeks advies van het Bosbouwproefstation, dan worden hiervoor de volledige onkosten, alsmede f 10 per grondmonster in rekening gebracht.

De aanvraag voor het uitvoeren van een grondonderzoek kan gericht worden aan de bosbouwdeskundige of direct aan het Bedrijfslaboratorium voor Grond- en Gewasonderzoek te Oosterbeek.

Door het Staatsbosbeheer is een vlugschrift uitgegeven over „Grondonderzoek in de bosbouw”. Dit is op de kantoren van deze dienst gratis verkrijgbaar. [Zie ook Ned. Boschb. Tijdschrift 29 (5) 1957 (142)].

UITBREIDING BOSBOUWPROEFSTATION

Op 21 juni 1957 had op een bescheiden bijeenkomst de ingebruikneming plaats van het nieuwe tweede gebouw van het Bosbouwproefstation, dat nu niet meer Bosbouwproefstation T.N.O. heet, maar Stichting Bosbouwproefstation „De Dorschkamp”, in de wandeling natuurlijk Bosbouwproefstation zonder meer.

Dit nieuwe gebouw bevat verscheidene werkkamers en werkplaatsen, een schaftlokaal met douche- en wasgelegenheid, kelder en zolder voor bewaring van botanisch en ander materiaal, o.a. archiefstukken. Architect was J. A. van den Broecke, bouwkundige van het Staatsbosbeheer en aannemer de fa Ansink, die beiden alle eer hebben voor het praktische en degelijke geheel. Door ons lid Baronesse van der Borch werd een elektrische klok voor het schaftlokaal geschonken.

Red. Secr.

SCHORSBRAND OP POPULIER

(Dothichiza populea)
[443.3 populus (492)]

De directeur van de N.A.K.B. heeft het navolgende bekend gemaakt :

Zoals men wel weet, wordt al het boomkwekerijmateriaal van de zogenaamde „nuts-populieren“ door de N.A.K.B. gekeurd en tijdens deze keuring beoordeeld op rasechtheid, raszuiverheid en gezondheid. Kort voor de aflevering heeft nog een partijkeuring plaats, waarbij de bomen, ten bewijze van goedkeuring, van een waarmerkstrookje van de N.A.K.B. worden voorzien.

Bij de populier heeft de keuring op ziekten voornamelijk betrekking op schorsbrand, een zwamziekte, die vooral jonge bomen aantast en deze soms geheel of gedeeltelijk doet afsterven. Deze treedt het meest op in percelen met een slecht bodemprofiel en percelen, die te eenzijdig zijn bemest. Aangenomen wordt, dat de zwam zich reeds in de zomer op de boom vestigt, zonder duidelijke ziekteverschijnselen op de planten te vertonen. Als regel is de ziekte pas in het voorjaar, maart/april, soms eerst in mei, te constateren. Zelden treedt hij reeds voor of gedurende de wintermaanden op.

De ontwikkeling van de zwam blijkt sterk afhankelijk te zijn van de weersgesteldheid gedurende de winter en de eerste voorjaarsmaanden. Hierdoor is het ook te verklaren, dat de ziekte in sommige jaren niet of slechts in geringe mate optreedt.

In de keuringsvoorschriften voor de populier is de schorsbrand gerangschikt onder „ernstige ziekten“. Dit houdt in, dat de planten aangetast door schorsbrand, moeten worden afgekeurd en vernietigd. Een plant waarop schorsbrand voorkomt, kan dus onder geen voorwaarde worden goedgekeurd, ook niet als het slechts een enkele aantasting op de stam betreft.

Aan de keuring op schorsbrand is door de N.A.K.B. steeds veel aandacht besteed, desondanks zijn er toch meermaalen klachten binnengekomen van afnemers van door de N.A.K.B. gekeurde populierenheesters, daar het materiaal bij ontvangst, of later, na te zijn uitgeplant, bleek te zijn aangetast door schorsbrand. Het onderzoek van deze klachten wees meestal uit, dat de betreffende bomen tijdens het aanbrengen van de waarmerkstrookjes, dus bij de laatste keuring, uiterlijk geen spoor van de ziekte vertoonden.

Het onderzoek is altijd moeilijk geweest en zelfs toen meer bekend werd omtrent de gedragingen van de zwam, bleek, dat de oplossing van dit probleem ook moeilijk zou blijven, daar de latent aanwezige zwam zich als regel pas in de late winter- en voorjaarsmaanden gaat uitbreiden en een aantasting zich daardoor eerst in maart of april manifesteert. De keuring op schorsbrand zou dus feitelijk niet voor april dienen plaats te hebben. In verband met de werkverdeling op de bedrijven, zowel bij de boomkwekers, als bij de afnemers, moeten de meeste bomen reeds gedurende de wintermaanden worden afgeleverd, bij deze bomen moet de keuring dus reeds geschieden op een tijdstip, waarop de zwam als regel nog niet tot ontwikkeling is gekomen.

Door de N.A.K.B. wordt alles in het werk gesteld, om de keuring ten aanzien van de schorsbrand zo goed mogelijk uit te voeren. Gedurende het rooiseizoen worden de leverbare populieren regelmatig geïnspecteerd en indien in een reeds gewaarmerkte partij populieren de ziekte wordt geconstateerd, dan wordt de gehele partij onmiddellijk gedeplombeerd. Op deze wijze wordt gedeeltelijk nog wel voorkomen, dat aangetast materiaal in het verkeer komt; meestal echter is het reeds afgeleverd voordat de aantasting zichtbaar wordt. Het effect van de keuring op schorsbrand is daardoor in het algemeen onbevredigend. Het resultaat is, dat de keuring maar een betrekkelijke waarborg blijft bieden, dat de goedgekeurde populieren vrij zijn van schorsbrand. Hoe later de keuring plaats vindt, hoe groter de waarborg kan zijn, maar zelfs een keuring in begin april, dus op het einde van het plantseizoen, biedt nog geen volstreekte zekerheid, dat de betreffende bomen geheel vrij zijn van de ziekte.

Alle hoop werd sedert jaren gericht op de proeven, die op uitgebreide schaal worden genomen door de „Werkgroep ter Bestrijding van de Schorsbrand in Populier“. Tot nu toe is het echter ook deze Commissie nog niet gelukt een methode te vinden om deze zwam afdoende te bestrijden.

We dienen dus nog geduld te oefenen tot de wetenschap de juiste diagnostiek heeft uitgevonden of de juiste bestrijdingswijze kan aangeven.